

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. สมมติฐานการศึกษา
3. สรุปผลการศึกษา
4. อภิปรายผลการศึกษา
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม จำแนกตามตำแหน่งของประชาคมหมู่บ้าน และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาคมหมู่บ้านเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้าน ที่มีตำแหน่งและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น ตำแหน่งคณะกรรมการประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 63 คน รองลงมา คือ ตำแหน่งประธานประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 7 คน ตำแหน่ง รองประธานประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 7 คน และตำแหน่งเลขานุการประชาคมหมู่บ้าน จำนวน 7 คน

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอดขาด อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า

3. ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาคมหมู่บ้านต่อการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอดขาด อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม จำแนกตาม ตำแหน่งของประชาคมหมู่บ้าน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอดขาด อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ทั้ง 6 หลัก เรียงลำดับจากค่าความถี่สูงสุดของแต่ละด้าน ปรากฏ ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน แผนพัฒนาสามปี องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการแบ่งแยกหน้าที่ในการปฏิบัติงานของฝ่ายประจำอย่างชัดเจน องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเปิดเผยเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบ ไม่ควรมีการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับเหมาหรือเข้าไปมีส่วนได้ ส่วนเสียกับโครงการจัดซื้อจัดจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีเวทีประชาคม เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น และซักถามอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลควรรนำโครงการที่อยู่ในข้อบัญญัติลงสู่การปฏิบัติที่สัญญาไว้กับประชาชนทุกโครงการ องค์การบริหารส่วนตำบลควรเน้นให้มีประสิทธิภาพในการบริหาร โดยใช้ทรัพยากร และงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาที่พบ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. องค์การบริหารส่วนตำบล ยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ได้เน้นการออกข้อบัญญัติตำบลอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของประชาชนในชุมชน และการออกข้อบัญญัติตำบลในพื้นที่ได้คำนึงผลประโยชน์ของประชาชนตอบสนองความต้องการของประชาชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบล ยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม มีการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพด้วยความสุจริต เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่สังคม และมีการส่งเสริมให้ประชาชนบริหารชีวิต ตามหลักศีลธรรมอันดี
3. องค์การบริหารส่วนตำบล ยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ได้ปิดประกาศในวาระการประชุมของสภา อบต. ให้ประชาชนทราบล่วงหน้า เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมสภา และอำนวยความสะดวก และมีการจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ ร้องทุกข์ นโยบายและการบริหารงานของ อบต.
4. องค์การบริหารส่วนตำบล ยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอปัญหา ความต้องการและร่วมเสนอโครงการ/กิจกรรม เพื่อการพัฒนาในรูปแบบวนการประชาม และเปิดโอกาสให้ผู้แทนชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อ-จัดจ้าง และตรวจรับ ของ อบต.
5. องค์การบริหารส่วนตำบล ยอดชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม มีการนำโครงการกิจกรรมที่เสนอโดยประชาชนประชาคมบรรจุในแผน และจัดทำข้อบัญญัติพร้อมทั้งนำไปสู่การปฏิบัติตามที่สัญญาไว้กับประชาชน และการจัดทำแผนงาน โครงการต่าง ๆ อบต. จัดให้มีเวทีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หรือมีการชี้แจง ทำความเข้าใจกับประชาชนให้ได้ทราบถึง วิธีบริหารการและประโยชน์ที่จะได้รับ

6. องค์การบริหารส่วนตำบลยอดขาด อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ อบต. เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพของบริการ ความคุ้มค่าของภารกิจ และความพึงพอใจของประชาชน และมีการบริหารแผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับความจำเป็นก่อน - หลัง เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

ผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพพล สุรนักครินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก สอดคล้องผลการวิจัย ศศิวิมล ธรรมเกษร (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหาร องค์การตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องผลการวิจัย นันทพล พงศธรวิสุทธิ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพในการบริหารงานบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบอยู่ในระดับความพึงพอใจสูง สอดคล้องผลการวิจัย บวร วิเศษสุนทร (2550 : 95-100) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ใน องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ จักรภัทร ชารีคำ (2550 : 87-93) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ ถนอมจิต ชนะบุญ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการวิจัยพบว่าระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล

ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สมมติฐานข้อที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านที่มีตำแหน่งและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอชชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ผลการศึกษา พบว่า ประชาคมหมู่บ้านที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอชชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

ประชาชนหมู่บ้านได้รับข้อมูลข่าวสารจากองค์การบริหารส่วนตำบลเหมือนกัน เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลยอชชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้ประชาชนหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำข้อบัญญัติตำบล แผนพัฒนาสามปี คณะกรรมการการจัดซื้อ - จัดจ้าง ตามโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการบริหารงานประจำปี และให้ประชาชนหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมสภาท้องถิ่น และจัดเวทีประชาคม เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและซักถามเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลและจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารระดับตำบล เพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกเรื่อง เพราะเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนหมู่บ้านที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

จากสาเหตุดังกล่าว จึงมีผลให้การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอชชาติ อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ที่มีตำแหน่งประชาชนหมู่บ้านแตกต่างกัน มีระดับการบริหารงานไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาที่พบสอดคล้องกับงานวิจัย ศศิวิมล ธรรมเกษร (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง จำนวนครั้งที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา และระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีประสิทธิภาพการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย จักรภัทร ชารีคำ (2550 : 87 - 93) ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบระดับ

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศและอายุ พบว่า ประชาชนที่มีเพศและอายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่ต่างกัน สอดคล้องกับถนอมจิต ชนะบุญ (2552 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับนพพล สุรนนครินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบตามธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบต.และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของ อบต. พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับจักรภัทร ชารีคำ (2550 : 87 - 93) ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพ โดยรวมพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : 95- 100) ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุและการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารการงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลลือชะอวด อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ควรมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาชน แผนพัฒนาสามปี ผลการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลในรอบปี

1.2 ควรมีการอบรมศึกษาในสภา เพื่อควบคุมการประชุมในสภา และควรกำหนดบทลงโทษด้วย และมีการส่งเสริมให้ประชาชนบริหารชีวิตตามหลักศีลธรรมอันดี

1.3 ต้องมีการสรุปผลการบริหารงานตามแผนงานหรือ โครงการต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และควรประชาสัมพันธ์ให้เพิ่มมากขึ้น อาทิ

เรื่อง โครงการหรือกิจกรรม การรายงานผลโครงการหรือกิจกรรม รายรับและรายจ่าย
ข้อบัญญัติต่าง ๆ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

1.4 ควรให้ประชาชน องค์กรต่าง ๆ ในชุมชนเข้าร่วมในการตรวจสอบการ
บริหารงานและการติดตามประเมินผลงานของหน่วยงาน และควรให้ประชาชนมีส่วนร่วม
เสนอปัญหา ความต้องการและร่วมเสนอ โครงการหรือกิจกรรมเพื่อการพัฒนาในรูป
กระบวนการประชาคม

1.5 ควรจัดทำแบบสอบถามปัญหา และความต้องการของประชาชนให้มากขึ้น
และตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติต่อประชาชนให้มีความใส่ใจต่อปัญหาของชุมชน
และมีความกระตือรือร้นแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้บรรลุผล

1.6 ควรเน้นให้มีประสิทธิภาพในการบริหาร โดยใช้ทรัพยากร และงบประมาณ
ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรจะทำการศึกษา ดังนี้ ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ
การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลยอดขาด อำเภอวังยาง
จังหวัดนครพนม โดยให้ประชาชนทั่วไปเป็นประชากรในการศึกษา